

СЕКЦІЯ 2
ПРАВОВЕ, ОСВІТНЄ, НАУКОВЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Боринський Тарас Миколайович
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу,
Україна
аспірант кафедри публічного управління та адміністрування

ІНСТИТУЦІЙНИЙ РОЗВИТОК МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

У контексті не так давно умовно завершеної реформи децентралізації влади, а особливо з огляду на умови і виклики воєнного стану в Україні, надзвичайно актуальною на цей час постає проблема інституційного розвитку місцевого самоврядування. Інституційний розвиток всупереч його понятійному розумінню, несе в собі не лише розвиваючу, а й захисну функцію, будучи в окремих випадках необхідною умовою або єдиною можливістю збереження місцевого самоврядування як інституту.

У розумінні Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до системи місцевого самоврядування входять територіальна громада, відповідні ради, їх посадові особи та виконавчі органи, а також органи самоорганізації населення [1].

З огляду на таке положення зазначеного нормативного акту питання інституційного розвитку місцевого самоврядування можливо одночасно розглядати як в контексті територіальних громад як жителів, об'єднаних проживанням у межах села, селища, міста, що є самостійними адміністративно-територіальними одиницями, так і в контексті відповідних рад, посадових осіб та виконавчих органів відповідних адміністративно-територіальних одиниць (органів місцевого самоврядування).

Інституційний розвиток можна визначити як стійкий комплексний розвиток організації. При цьому комплексність передбачає не тільки оновлення власне організаційної структури, а й форм, методів, принципів, норм та правил її функціонування [4].

На думку науковців, до основних інституційних важелів розвитку територіальних громад доцільно віднести:

- формальні (внесення змін до чинного законодавства, інших нормативно-правових актів, удосконалення регуляторного середовища тощо);
- неформальні (еволюція «неписаних правил», поширення або усунення інституційних дисфункцій, зміна поведінкових стереотипів, традицій, звичаїв, ділової культури);
- організаційні (діяльність інститутів громадянського суспільства, органів місцевого самоврядування, засобів масової інформації, навчальних закладів і наукових установ, судових інстанцій тощо [2]).

Метою інституційного розвитку є не тільки вдосконалення місцевого самоврядування та підвищення його спроможностей як інституту, а й підняття

рівня його впливу та ефективності. Сучасна наука пояснює інституційний розвиток як тривалий процес, що потребує достатніх ресурсів, в тому числі кадрових, інфраструктурних, фінансових.

За результатами окремих досліджень було встановлено, що інституційний розвиток місцевого самоврядування визначається переважно ресурсним середовищем та формуванням відповідної інфраструктури [3].

Разом з тим, в теперішніх умовах інституційний розвиток місцевого самоврядування можливий виключно за взаємодоповнюючої участі всіх елементів системи: територіальної громади та органів місцевого самоврядування.

В умовах наявності ресурсів, необхідного нормативного регулювання і достатньої мотивації жителів територіальної громади та керівників місцевих органів влади інституційний розвиток є закономірним та природнім явищем.

Список використаних джерел:

1. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997р. №280/97-ВР: станом на 03.08.2023р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 23.10.2023).
2. Борщевський В., Волошин В.І. Інституційні важелі розвитку об'єднаних територіальних громад в умовах децентралізації управління. Аналітична записка. Національний інститут стратегічних досліджень. 2017. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2017-08/vazheli_rozvutku-a6b6a.pdf (дата звернення 24.10.2023).
3. Козюра І.В. Сучасний стан та перспективи інституційного розвитку місцевого самоврядування. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2013. № 9.
4. Мельниченко В.І. Інституційний розвиток на рівні регіону: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. К.: НАДУ. 2009.

Гоцуляк Катерина Іванівна

Івано-Франківський фаховий коледж Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Україна
кандидат педагогічних наук, викладач

АНАЛІЗ РЕФОРМ В ОСВІТІ, ЇХНІХ ПЛЮСІВ ТА МІНУСІВ, А ТАКОЖ ЕФЕКТИВНОСТІ НОВИХ ПІДХОДІВ

Аналіз реформ в освіті може бути складним завданням, після чого ці реформи можуть відрізнятися за своїм призначенням, обсягом та методами впровадження. Проте, я надам загальний огляд плюсів і мінусів реформ в освіті, а також їх ефективності нових підходів.

Плюси реформи в освіті: